

ΘΕΜΑ 135ο: Θουκυδίδου Ίστορία, 3, 72-73.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ελθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιαν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικαμένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. Τῇ δ' ὕστεραίρα ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠείρου ἐπίκουροι ὀκτακάσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Ελθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι... καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον.*

Μονάδες 30

2. Ποια είναι, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη;

Μονάδες 10

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη Β' στήλη.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
λέξεις	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
ἀγορά	-αῖος	
δῆμος	-ιος	
δοῦλος	-ικός	
πρᾶγμα	-ικός	
νύξ	-ινός	

Μονάδες 5

- β) **κατάληψη, ευπιστία, παράθεση, ἐπινίκια, ἴδρυμα:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Όταν ήρθαν οι πρέσβεις στην Αθήνα, οι Αθηναίοι αφού συνέλαβαν τους πρέσβεις ως υποκινητές της εξέγερσης και όσους από τους φυγάδες έπεισαν, τους συγκέντρωσαν για ασφάλεια στην Αίγινα. Στο μεταξύ, αφού ήρθε ένα κορινθιακό πλοίο και Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις, αυτοί από τους Κερκυραίους που ήταν κύριοι της πολιτικής κατάστασης έκαναν επίθεση στους δημοκρατικούς και με μάχη τους νίκησαν. Κι όταν έφτασε η νύχτα, οι δημοκρατικοί κατέφυγαν στην ακρόπολη και στα ψηλά και οχυρωμένα μέρη της πόλης και αφού συγκεντρώθηκαν εκεί, οχυρώθηκαν και κατείχαν το Υλλαικό λιμάνι. Οι άλλοι κατέλαβαν την αγορά, όπου ακριβώς κατοικούσαν οι περισσότεροι από αυτούς, και το λιμάνι που ήταν κοντά σ' αυτήν και έβλεπε προς την απέναντι πλευρά.

2. Ο πολίτης έχει χρέος να συμπεριφέρεται υπεύθυνα· μπορεί να χρησιμοποιεί τη λογική και τη σύνεση στις κρίσιμες αποφάσεις και να μην παρασύρεται από δημαγωγικά πυροτεχνήματα και από παρορμήσεις της στιγμής. Μπορεί να δείξει μαζί με το ενδιαφέρον για τα προσωπικά του συμφέροντα ενδιαφέρον για το συμφέρον της πόλης. Μέσα στο χάος του εμφυλίου πολέμου μπορεί να δείξει μετριπάθεια («τά μέσα τῶν πολιτῶν») και ανώτερο ήθος («τὸ εὐήθες οὐ τὸ γενναῖον πλείστον μετέχει», 3.83.1). Ακόμη και μέσα στη γενική αναληθσία που προκάλεσε η γενική συμφορά του λοιμού, η «λοιμική των σωμάτων και των ψυχῶν» μερικοί, ελάχιστοι έστω, φέρθηκαν με ανθρωπιά και φιλότιμο και αδιαφορώντας μήπως προσβληθούν από τη φοβερή νόσο («αἰσχύνῃ ἠφειδούν σφῶν αὐτῶν», 2.51.5) τόλμησαν να προσφέρουν ένα ποτήρι νερό σε ετοιμοθάνατους συγγενείς και φίλους.

3.α. αγοραῖος

Δήμιος

Δουλικός

Πρακτικός

νυχτερινός

β. κατάληψη→ξυλλαβόντες

εμπιστία→έπεισαν

παράθεση→κατέθεντο

επινίκια→ενίκησαν

ίδρυμα→ιδρύθη